

== Velja po pošti: ==

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 28.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

== V upravnistvu: ==

Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta " " 11-20
za četrt leta " " 5-60
za en mesec " " 1-90
3 pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENEK

== Inserati: ==

Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za več ko trikrat . . . " 9 "

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

== Izhaja: ==

vsak dan, izvenemki nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188. ==

Današnja številka obsega 6 strani.

Proti umazanosti.

Veliko korak je naredila človeška znanost in veda na polju naravoslovja. Naravoslovje je odkrilo neznane naravne sile, ki jih tehnika v prilog gospodarskega napredka izrablja. Še nikdar, odkar svet stoji, ni žela materijalna kultura toliko slavonspevov, kakor jih dandanes. Vzporedno z napredkom naravoslovja je začelo giniti zanimanje za nadnaravna vprašanja, stare Mojzeseve postavbe je znanost v kot vrgla in nove postavila; vse je relativno, vse je v razvoju, nič ni resničnega, vse je dovoljeno. Za kar so tisoči v nekdanih časih trpeli in svojo kri prelili, to proglašajo mlečnozoba mladina danes za zmoto in prevvaro. Boga so odstavili in na njegovo mesto posadili naravo. Nравni zakoni nimajo za velik del moderne družbe nobenega pomena več, in s frazami o humaniteti se skušajo rešiti svetovna vprašanja.

Z raziskavanjem narave se je začel tudi študij človeškega telesa. Anatomi so iskali dušo v človeškem telesu in so bili veseli, da je niso našli. Zoologi so pa proučili zgodovino človeka in ga uvrstili med vrsto živali. Posledica tega materijalizma je oboževanje človeškega telesa in zanemarjanje njegove dušnosti. Higijena in kozmetika so maliki, katerim sedanji čas daruje. Vrhunec oboževanja človeškega telesa pa je dosegel takozvani kult »nagote«.

Kakor so nekdanj Judje plesali okoli zlatega teleta, tako pleše dandanes moderna družba okoli »človeškega mesa. Koliko milijonov dragocenega časa in dela požre ta kult človeškega telesa. In s kako verno se pišejo knjige v obrambo za pravice naslajati se ob »človeški nagoti«, kako bi se šlo za največjo dobroto človeštva.

Odtod tudi naraščanje umazanosti v slovstvu in umetnosti in prostitucije v javnosti. In če se danes tako pogosto med mladino nenravni zločini in samoumori zaradi »nesrečne ljubezni« pojavljajo in če spolne bolezni tako strašno v mestih divjajo, in če se norišnice z blaznimi, ki jim je razuzdanost živčevje uničila, napolnjujejo, ali niso to posledice umazanosti in pornografije, ki se širi med nami. »Človek, ki je v časti, tega več ne uvidi in postal je brezumnim živalim enak«. Kakor živina, ki topo v tla strmi! Pornografija je postala duševna kuga, ki razsaja danes po Evropi. Knjige, podobne, razglednice, anonse, humoristični listi, razni katalogi, brošure, podlistki, vse konkurira med sabo v umazanosti in daje netivo in snov k spolni razuzdanosti.

Ze več časa vodijo razni plemeniti možje in žene boj proti naraščajoči nравni korupciji. Zalibog, da se ni v Avstriji v tem pogledu še nič storilo. Glava tega gibanja je v Nemčiji poslanec Röhren, ki je neštetokrat v državnem zboru in v bavarskem deželno zboru opozarjal na nevarnosti pornografije, dasiravno je bil zaradi tega cinično od svojih liberalnih kolegov zasmevan. Ali njegove prepričevalne besede so našle odmev skoro v vseh nemških deželah in danes je v Nemčiji veliko število društev, ki z velikimi uspehi to zlo izpodrivajo. Udeležujejo se tega gibanja državne oblasti, občine, učitelji, umetniki in v veliki meri tudi časopisje. Lansko leto je minister za notranje zadeve pl. Moltke izdal na policijo tozadevne ukaze, in rezultat teh ukazov je bil, da je 28 humorističnih listov prenehalo izhajati. Poleg tega je zaplenila policija veliko število pornografičnih knjig in slik. V raznih mestih so nastala društva, ki trgovine s pornografičnimi knjigami bojkotirajo. Mesta Berlin, Königsberg, Stuttgart, Münster, Köln so se odločno zaviteza za to gibanje in pozvali vlado, da izda stroge določbe, ki bi to umaza-

nost preprečile. Francoska vlada bo predložila v kratkem zakon, ki bo obrt s pornografičnimi izdelki z zaporom kaznoval. Najslabše je v tem pogledu v Avstriji; vsako akcijo proti pornografiji označi liberalno časopisje za »klerikalno reakcijo«, dasiravno se v Avstriji pornografija silno širi. Veselo znamenje je pa dejstvo, da je društvo knjigotržcev samo proti umazanosti nastopilo in izdalo okrožnico, v kateri prosi, da bi vsi avstrijski knjigotržci knjige in umetniške izdelke, ki nравni čut ljudstva žalijo, iz svojih izložb odstranili in tako trgovino opustili; v slučaju pa, da tega ne opuste, jih društvo ne more več svojim tovaršem prištevati. Tudi dunajska policija je začela tem ljudem bolj na pete stopati in je pred kratkim par takih knjigotržcev sodišču izročila. In včeraj je zborovalo na Dunaju kolportážno društvo »Volksaufklärung«, ki bo skušalo v tem oziru avstrijsko javnost proti pornografiji vzdamiti.

Ravno Dunaj je središče onih ciničnih humorističnih listov, s katerimi so preplavljeni javni lokali v Avstriji in ravno dunajsko mesto je ognišče te duševne kuge, ki se širi v avstrijske dežele.

Se eno stvar, ki nam na srcu leži, moramo tu pibiti, namreč dejstvo, da se skuša naše ljudstvo potom umazanih in pornografično ilustriranih brošur poživiti in poliberaliti. Pod naslovom »Dobre knjige« priporoča Slovenski Dom umazano brošuro »Strašna grozodejstva v samostanu čentohovskem«, ki jo je izdal in tiskal znani tiskar J. Lampret v Kranju in jo po Gorenjskem razpečava. Odločno obsojamo ta način, po katerem hoče ta mož »širiti pouk in luč med našo ukaželjno širšo maso«, ki samo Lampretu žepu napolnjuje. Kot vrhunec predrznosti pa smatramo, da si upa ta mož prositi za knjigotržno obrt pri deželni vladi. Mi smo prijatelji knjigotrštva, ki ima veliko zaslug za narodni napredek in omiko, protestiramo pa najodločneje proti temu, da bi taki možje dobili knjigotržno obrt v roke, ki take umazane pamflete tiskajo. Prepričani smo, da bi postalo mesto Kranj v tem trenutku središče židovske umazanosti in pornografije. Zato bi bila od strani vlade ta koncesija atentat na nравnost slovenskega ljudstva in največja nesmisel bi bila v času, ko knjigotržci sami umazanost preganjajo, takim ljudem koncesije dajati! Proč z umazanostjo!

Pastirsko pismo avstrijskega episkopata.

Pravkar je izdal vesoljni avstrijski episkopat pastirsko pismo, ki kaže, kako globoko umevajo naši višji dušni pastirji rane modernega časa, kako njihovemu očesu ne uide nobeno še tako prikrito prizadevanje in gibanje, naprejeno zoper vero in nравnost, kako pa tudi z vso resnobo, odločnostjo, obenem pa previdno modrostjo znajo organizirati odpor zoper katoliški veri sovražna teženja, svetovati vernikom, kako se ubraniti navala protikrščanske povodnji in jih vzpodbujati, da ohranijo pogum, same sebe moralno izpopolnjujejo in v veri utrjujejo in se postavijo za svoje svetinje. Pastirsko pismo prča, da imamo avstrijski katoličani episkopat, na katerega smemo biti ponosni in na katerega se bomo v časih viharjev in bojev lahko trdno zanesli, kakor ladja na svetilnik sredi razburkanega morja.

Pastirsko pismo, datirano s 17. novembrom in sestavljeno ob priliki škofovskih konferenc na Dunaju, izvaja sledeče misli:

Avstrijski episkopat radostnega srca priznava, da se je zadnje čase silno veliko storilo na polju verske, socialne in politične probuje vernikov in

se za to vsem delavcem na tem polju iskreno zahvaljuje. Poudarja pa, da se ne sme vsled tega prezreti dejstva, da so narastla tudi nasprotstva in da sovražniki vere ter cerkve vztrajno in združeno delajo na to, da božje kraljestvo na zemlji porušijo, čeprav so sami med seboj sicer needini. Zlasti je treba opozoriti na sledeče stvari:

Velika je v modernem času nevednost, kar se tiče vere, brezvernost in verska brezbriznost. Kat. mnogi ljudje ne živijo, ker katoliški sploh misliti in čutiti neznajo. Kateheti store, kar morejo, njihov trud je velik, njihova požrtvovalnost občudovanja vredna, a vsemu ne morejo biti kos. Kaj izda tista skromna ura pouka v katekizmu, ko pa šestokrat cerkvi sovražni učitelji to delo zavirajo in otrok nima na domu primerne vzgoje. Veliko zla v tem oziru povzroča društvo »Svobodne Šole«, koje namen je šolo polagoma razkristjaniti. Druga nevarnost pa tiči v Los-von-Romu.

Losvonromovsko gibanje avstrijski episkopat topot kaj krepko označuje, treba, da navedemo to dobesedno:

»Naravna posledica pravkar opisanih razmer je, da obsodbe vredno losvonromovsko gibanje, katerega podpirajo polit. molivi in ki se pospešuje z denarnimi sredstvi iz tujine, zamore nadaljevati svoje strašno pogubno delo s tem, da katoliško Avstrijo preplavlja z lažnjivimi in obrekljivimi knjižurami, ustanavlja vedno nova središča, kjer se ožnanja herezija in taji Kristusa in pošilja čez mejo k nam vedno nove pridigarje odpada z gnjusno nalogo sejati sovražstvo zoper Cerkev in agitirati za odpad od nje.«

Karakterizacija Los-von-Roma je prav markantna in upati je, da se lotijo katoličani v alpskih nemških in v suetskkih deželah, pa tudi na Dunaju, ki se jih to tiče, na celi črti z vso odločnostjo boja zoper importirane pastirje ter njihove nemškonalne poma-gače, ki razpolagajo z markami iz Berolina. Da se je Los-von-Rom ponekod razpasel, tega so v nemajhni meri krivi tupatam katoličani sami, zlasti voditelji, ki se iz nacionalnih ozirrov niso izpočetka upali geniti ali pa kaj niti zoper hujskače nečistega evangelija.

Nato škofje opominjajo stariše, da svoje otroke vzgajajo tudi sami skrbno, zlasti v resničnih katekizma, priporočajo Bonifacijevo društvo in njega izvrstno glasilo in se potem začnejo pečati z vednoboljš razširjajočo se nemoralnostjo.

V prvi vrsti omenjajo škofje takozvane »katoliško ločene« in izjavljajo, da slejkoprej smatrajo vsak zakonski »reformni« poizkus, ki je količjak zoper nerazdružljivost zakona, za poguben in vir neizmerne škode za celo človeško družbo. Nato se pa energično opiračajo zoper pornografično knjižurstvo, ki preplavlja ne samo mesta, ampak tudi že deželo. Tu je država na oblast (ki je dozdej vse to mirno tolerirala in tako pospeševala) dolžna poseči z močno roko vmes, da obvaruje nравnost mladine in nравno moč ljudstva, da se ne otruje cela družba. Katoličani sami se naj pa v obliki nemškega »Društva možkih za boj zoper javno nemoralno« združijo in začno neizprosen boj zoper umazano literaturo, podobne in pošiljatve. Katoliški stariši morajo v tem oziru paziti na svoje otroke in tudi na posle; umazane knjige in časniki morajo iz krščanskih hiš izginiti!

Škofje se spominjajo nato modernih teženj po neomejeni svobodi in strank, ki delajo sistematično na to, da se ves javni red podere. Kako daleč je že prišlo v tem oziru, kaže dejstvo, da časte kot mučenika in junaka moža, ki je očito pridigal upor ter ustanavljal šole, v katerih se je mladina pripravljala za anarhizem; kako so razrvane vse razmere, pa kaže tudi nedavna revolucija, ki je s svojimi nasilstvi in krvoprelitjem napolnila vse po-

štene ljudi z ogorčenjem. Omeniti pa je tu predvsem treba tudi nesramni napad rimskega sindaka Nathana, ki se je predrznil očitati Svetemu Očetu, da »omejuje mišljenje na najmanj mero in da hoče s svojimi dogmami za vsako ceno rešiti vlado nevednosti«. Škofje se spominjajo pri tem velike protestne akcije zoper frivolnost Nathanovo in ponovijo željo, da se, kar se Svetega Očeta tiče, »vpostavi tako stanje, da mu bo zajamčena popolna in dejanska svoboda ter neodvisnost«.

Končno pozivljajo škofje vernike, naj bdé, drug drugega vzpodbujajo k odporu zoper sovražne namere, se čedaljetrdneje oklenejo Svete Stolice, pa prestola in habsburške hiše.

To prelepo, izredno živahno sestavljeno in pomembno pastirsko pismo je sijalen dokument zavednosti avstrijskega episkopata in bo brezdvoma imelo mogočen vpliv na vso javnost, predvsem pa ojačilo zavednost katoličanov, da se še bolj koalirajo in kot skala trdni kljubujejo napadom liberalizma, socialne demokracije ter prekucstva, ki bi tudi v Avstriji rado »po portugalsko govorilo«. Upajmo, da ostane to le nepobožna želja.

Državni zbor.

Dunaj, 15. grudna 1910.

Malik pokaran.

Začetkom današnje seje je predsednik dr. Pattai izjavil: Iz steno-grafskega zapisnika sem se prepričal, da je poslanec Malik včeraj zlorabil svojo pravico, ko je govoril o kontumacu tovariša dr. Verstovška in ga s tem jako razžalil. Zato pokličem Malika k redu. Poslanec dr. Verstovšek mi je zagotovil, da ni v kontumacu zaradi skratice.

Volitev delegatov.

Nato je zbornica volila 40 delegatov. Za Češko so izvoljeni: Nemca Damm in Stransky, soc. dem. Soukup in Seliger ter Čehi Klofač, Kra-mař, Udržal in Zazvorka s 94 glasovi; izvoljen je tudi dr. Masaryk, ki pa je dobil le 53 glasov. V manjšini je ostal dr. Myslivec z 39 glasovi.

Za Kranjsko je izvoljen za delegata dr. Šusteršič, za namestnika Pogačnik.

Za Štajersko sta izvoljena Marckhl in Wagner.

Za Koroško je izvoljen Dobernig. Za namestnika je dobil naš Grafenauer dva glasova in prišel v ožjo volitev z dr. Waldnerjem. Pri drugi volitvi je dr. Waldner dobil večino glasov. Ta dogodek je vzbudil med poslanci mnogo veselosti.

Zanimiva je bila volitev za Dalmacijo. Navzočih je bilo le osem dalmatinskih poslancev, od katerih so štirje v »Slovenskem klubu«. Član »Slovenskega kluba« dr. Dulibić in dr. Tresić sta dobila vsak po štiri glasove. Zreč je odločil za dr. Tresića. Pri volitvi namestnika sta tudi dobila po štiri glasove Biankini in Ivanišević. Zreč je odločil za Ivaniševića, člana »Slovenskega kluba«.

Za Istro je izvoljen Bartoli, za Goriško Fon, za Trst Pittoni.

Sirotinske blagajne.

Zakon z dne 3. junija 1901, ki določa, da skupne sirotinske blagajne na Češkem, Moravskem, Solnograškem, Gornjem in Dolnjem Avstrijskem, v Šleziji in Galiciji odstoten del svojih blagajničnih preostankov vplačajo deželni zakladom, poteče koncem tekečega leta. Te dohodke uporabljajo dežele za vzgojo revnih sirot do 19. leta. Ta zakon je jako koristen. Zato je vlada že lani gosposki zbornici predložila načrt zakona, ki bi veljal za vse dežele. Ta načrt zakona je gosposka zbornica sprejela že 27. junija 1910. Ker pa ni upanja, da bi ga poslanska zbornica rešila še pred novim letom, je danes

bil že označeni zakon za imenovane de-
žele podaljšati za eno leto. Obenem je
obveljala resolucija, da se prebitki siro-
tinskih blagajn razdele po narodnosti.

Konzularna sodišča.

Zbornica je brez razprave pritrdila
načrtu, s katerim se za bodoče leto po-
daljša zakon glede konzularnih sodišč.

Poljaki na delu.

Poljski poslanci so zadnji čas po-
stali jako agilni. Ustvariti hočejo
»milje« za snovanje bodoče večine v
zbornici in prihodnje vlade. In ravno
poljski poslanci so v prvi vrsti pokli-
cani za to nalogo, ker so doslej tvorili
vladni tabor z nemškimi strankami in
tudi z ostalimi slovanskimi poslanci
niso pretrgali vseh zvez. Saj je načelnik
poljskega kluba dr. Głubinski že davno
v zbornici naglašal proti sedanjí vladi,
da se njen sistem ne more vzdržati in
da mora baron Bienert h »Slovanski
Jednoti« zgraditi zlat most iz obstruk-
cije. V tem zmislu se vrše sedaj poga-
janja med voditelji poljskega kluba in
»Slovanske Jednote«. Ako se v kratkem
posređijo razgovori za novo delavno ve-
čino, bodo tudi njeni zastopniki pokli-
cani v novi kabinet. Kar se tiče čeških
poslancev, je vse odvisno od nadaljnjih
pogajanj z Nemci v Pragi. Ako se zopet
razbijejo ta pogajanja, potem pač Čehi
ne morejo na Dunaju biti v zvezi z
Nemci, ki v Pragi z obstrukcijo ovirajo
delovanje češkega deželnege zbora.
Vsekakor bode uspeh ali neuspeh polj-
skega posredovanja odločilnega po-
mena tudi za delavnost poslanske zbor-
nice.

Naša zmaga!

Dunaj, 14. decembra 1910.

Iz kroga naših poslancev se nam
piše: Nocoj ob peti uri se je sešel pro-
tačunski odsek. Poleg članov odseka
se je sešlo vse polno poslancev, da bo-
lo navzoči pri odseku. Ves dan se ni
bričal brugal za razprave v zbornici,
v zadržje so stopile vse kombinacije, ka-
jerih je nebroj glede sestave bodoče
vlade in njene večine, a vse je čakalo,
kaj ukrenejo Slovenci glede razprave
v proračunskem odseku, kjer je v raz-
pravi, kakor znano, ustanovitev ita-
lianske fakultete. Sinočni sklep vse-
učiliškega kluba, da naj se preloži raz-
prava o italijanski fakulteti, je kaj-
pada razburil pred vsem italijanske
poslance, tembolj ko so si bili na jas-
nem, da nekatere stranke močno sim-
patizirajo s stališčem vseučiliškega
kluba, in čutili, da bodo opeharjeni, ne
od nas, ampak od tistih, ki so jim obe-
nali izpolnitev njihovih zahtev. In da-
nes na vse zgodaj so Italijani hoteli k
ministrskemu predsedniku in potem k
strankam večine, da naj vendar izpol-
nijo svoje obljube ter odklonijo naše
stališče ter naj se predloga o italijan-
ski fakulteti odkaže pododseku. Stran-
ke večine so si seveda prizadevale
omajati naše stališče in omečiti nas,
pa zastonj. Italijani so tudi sklenili,
da glasujejo proti provizoriju, ako
stranke večine, t. j. njihove zaveznice
in dolžnice, ne izpolnijo svojih obljub
in ne ustrezajo zahtevi Italijanov. Pa
kako?

Takoj ob začetku se je postavil po-
slanec Redlich predlog, da se razprava
o italijanski fakulteti odloži in se raz-
pravlja računski provizorij. Nato je
italijanski poslanec dr. Conci ogorčeno
protestiral proti temu in očital stran-
kam, da ne drže svojih obljub. Predlog
je bil kajpada sprejet navzlic protestu
Italijanov. Ostali smo trdni in
magali! Dokazali smo stran-
kam večine, da na naš račun
in v našo škodo ne bodo
plačevali svojih zaveznikov!

DRŽAVNOZBORSKI DROBIŽ.

Gospodsk zbornica bo imela sejo v
torek 20. decembra in po potrebi tudi
21. decembra. Rešila bo začasni prora-
čun, poslovnik in druge nujne stvari.
Državni zbor nameravajo sklicati 12.
januarja. »Lidove Noviny« poročajo,
da je pozvalo moravsko namestništvo
vse glavarje v namestništvo, kjer so
morali poročati o razpoloženju med
prebivalstvom. Konferenca so bile stro-
go zaupne in so trajale celi dan. Trdi
se, da se hoče vlada poučiti o razpolo-
ženju med volivci zato, kako bi izpadle
volitve, če se državni zbor razpusti.
Nemški listi poročajo o čajnih večerih
poslanca Kozlovskega, ki da dela na to,
da se združijo Poljaki, Čehi in Jugoslo-
vani. Nemce ti čajni večeri skrbe. Ko-
respondenca »Zentrum« poroča o teh
čajnih večerih, da se gre za novo osno-
vo strank v zbornici.

Delegacije.

Delegacije se snidejo 28. in 29. t. m.
v Budimpešti, da se konstituirajo in da
rešijo začasen proračun. Komisije bo-

do pa pričele zborovati šele 20. januar-
ja do prve polovice februarja. Delega-
cijsko zasedanje otvori cesar s sloves-
nim prestolnim govorom.

Odločitev o Bienert hovi usodi.

Baron Bienert h bo koncem tega
meseca ob delegacijskem zasedanju v
Budimpešti, kjer se najbrže še letos
odloči, kdo da postane ministrski pre-
sednik in sestavi novo vlado.

Proti grofu Stürgkhu

nastopa »Deutschradikale Korrespon-
denz« in naglašja, na nasprotuje poroči-
lom, po katerih bi ostal Stürgkh nauč-
ni minister ali pa bi avanziral še na
višje mesto.

HRVAŠKI SABOR

bo sklican 20. t. m.

NOVI ŠVICARSKI PREDSEDNIK.

Švicarski zvezni svet je izvolil za
zveznega predsednika v letu 1911. na-
čelnika notranjega departementa Mark
Rucheta, za podpredsednika načelnika
železniškega departementa dr. L. For-
rerja.

RAZPRAVA PROTI VAŠIČU

se najbrže prične v torek. Kakor se so-
di, bo razprava tajna.

KAKO PAZIJO NA AVSTRIJSKE ČASTNIKE V RUSIJI.

Neki nadporočnik opavškega bram-
bovskega polka je minuli teden poto-
val s po ruskem poslaništvu potrjenim
potnim listom v Lodz. V ponedeljek
zjutraj je prišla k njemu v hotel šest
mož močna ruska vojaška patrulja, ki
ga je odvedla k orožništvu, kjer so mu
preiskali prtljago in ga osebno natanč-
no preiskali, nato so ga dvanajstkrat
fotografirali. Ko je častnik odpotoval,
sta ga spremljala dva orožnika do Gra-
nice, kjer je bil zopet natančno preis-
kan po nekem ritmojstru, ki je rekel,
da v Nemčiji in v Avstriji zdaj še slabše
ravnajo z ruskimi podaniki.

NOVI NEMIRI V ALBANIJI.

Iz okrajev ob turško - črnogorski
meji dohajajo zopet vznemirljiva poro-
čila. Albanci zapuščajo Turčijo in se
naseljujejo v Črni Gori. Sulaman aga
je zbral 300 mož in proglašja novo
vstajo.

Dnevne novice.

+ S. L. S. in začasni proračun.

Nasproti poročevalcu »Pijeve kores-
pondence« je izjavil poslanec dr. Ko-
rošec: »Splošno presenečenje je pov-
zročilo postopanje »Slovanskega kluba«
v proračunskem odseku, ko se je
razpravljalo o začasnem proračunu.
Presenečenje je umljivo, ker smo za-
stopali najstrožje opozicionalno stali-
šče. S trajno Bienert hovo vlado smo
se Slovenci formalno pogodili, kako da
se bo obravnavalo vprašanje o italijan-
ski fakulteti in smo privolili, da se
nakaže fakultetna predloga pododse-
ku. Ko je pa podala vlada svojo
ostavko, nismo mogli več smatrati vla-
de v demisiji za polnovrednega kom-
pacienta in smo silili na to, da se
prekine razprava o italijanski pravni
fakulteti tam, kjer je ostala koncem
poletnega zasedanja. Kakor hitro so
stranke večine naš predlog odobrile,
smo si bili svesti, da Italijani pri gla-
sovanju o proračunskem provizo-
riju s svojimi glasovi odpadejo in smo
dali za to v tem slučaju na razpolago
naše glasove. Ker se je to tudi točno
zgodilo, smo glasovali za začasni pro-
račun. Razvidi se, da za začasni pro-
račun nismo nastopili na ljubo vladi,
marveč smo hoteli z lojalnostjo vrniti
prijaznost večinskim strankam, ker so
sprejele, kar smo mi predlagali. Ker
nam niso znane niti konture, kako da
se razvije sedanja kriza, bi bilo zdaj
prezgodaj izjavljati, kako stališče bi
zavzeli, če bi bil položaj jasen. Na vsak
način hočemo vztrajati s svojo zahtevo
glede na jugoslovansko vseučiliško
vprašanje.«

+ Maskirani bankerot. Liberalni
celjski »Narodni Dnevnik« ima znano
nevarno bolezen, ki se ji pravi pomanj-
kanje plačujočih naročnikov, in je hi-
ral na njej, kakor znano, že ves čas od
svojega rojstva. Sedaj se bori z zadnji-
mi smrtnimi zdihljej in bo do novega
leta srečno umrl, kajti tako je sklenil s
tužnim srce generalni štab liberalcev.
Ko zapoje mrtvaški zvon, pa si bode
gotovo globoko oddahnil marsikak
liberalni žep. Nam bode sicer žal, ker
pridemo ob marsikako zabavo, ki smo
jo dozdaj imeli z otročarijami in, da
govorimo z »Narodom«, mladinskimi
kozlarijami, vendar nas tolaži pri tem
zavest, da nam ostane še vsaj nekaj
časa »Narodni List«, dokler ne pobere
tudi tega sušica. Celjski »Narodni
Dnevnik« pa se, kakor izjavljajo sedaj,
»združiti« s »Slovanskim Narodom«, kar

za »Slovanski Narod« ni nikaka dušev-
na pridobitev. Ta »združitev« je maski-
rani bankerot! Uredništvo »Narodnega
Dnevnika« ostane v Celju ter bodo do-
sedanji uredniki »Narodnega Dnevnika«
urejevali oddelek »Slovanskega
Naroda«, ki bo določen za Stajersko.
»Slovanskemu Narodu« na tem ni če-
stitati. Naše somišljenike na
Spodnjem Stajerskem pa bo
to vzpodbudilo, da bodo z
novim letom več storili za
»Slovenca«!

+ Glasovanje Slovencev v prora-
čunskem odseku za budgetni provizorij
je »Narod« označil za konec »Slovanske
Unije«. Da ne bomo besed izgubljali,
prinašamo sodbo dunajskega »Slavi-
sches Tagblatt«. Omenjeni list piše, da
je bilo poleg več ali manj uvaževanja
vrednih vzrokov, ki so jih Slovenci za
glasovanje navedli, največji vzrok po-
stopanje Italijanov, ki je Slovence k tej
taktični šahovski potezi nagnil. Z ozi-
rom na to se morajo sumničenja o ka-
kih skrivnih dogovorih, še bolj pa tr-
ditev, da velja to glasovanje kot neko
zunanje znamenje propada »Slovanske
Unije«, kot neutemeljena zavrniti. Kar
se pa »Slovanske Unije« tiče, so našli
voditelji čeških in jugoslovanskih
strank v včerajšnji konferenci nova po-
ta, ki bodo z uspehom do končne reor-
ganizacije te velike parlamentarne
zveze dovedla.

+ Obrtno-pospeševalni urad. Z Du-
naja se nam poroča: Včeraj se je vršila
seja obrtno - pospeševalnega urada.
Kranjsko sta zastopala podpredsednik
trgovske zbornice in načelnik deželne-
ga obrtno-pospeševalnega urada gosp.
Kregar in poslanec Žitnik. Ob-
širna in jako živahna je bila splošna
razprava, v kateri so razni govorniki
ostro grajali vlado, ki je za leto 1911.
črtala v proračunu za obrtne namene
nad 155.000 kron. Mnogi obrtniški za-
stopniki so pozivljali poslance, naj
skrbje, da se podpora za obrtno zadru-
žništvo in šolstvo zopet zviša. S Kranj-
skega je bila letos predložena samo
prošnja oljarja Berganta s Seničice pri
Medvodah za stroje. Ker dobivajo pod-
pore samo zadruge, je bila ta prošnja
odklonjena. Mnogo se je govorilo tudi
o obrtnem kreditu. Vlada je že leta
1906. hotela v ta namen ustanoviti
osrednjo blagajno s 6 milijoni kron za-
loge. Stvar pa je zaspala v prvi vrsti
vsled odpora čeških poslancev, ki se ne
morejo sprijazniti s centralnim zavo-
dom.

+ Ploj in Malik. V državni zbor-
nici je vsenemški poslanec Malik grdo
razžalil slovensko ljudstvo na Spod-
njem Stajerskem, ker je trdil, da je
tamkaj največ umorov. In čudno! List
dr. Ploja, »Sloga«, ne najde ne ene be-
sedje, da bi obsodilo in grajala Mali-
kovo žalitev. Pač pa gre Ploj v svoji
slepi osebni strasti tako daleč, da na-
pada dr. Korošca, ker je Malikovo ža-
litev z odločnim medklicem odbil ter
rekel, da je pri nas k večjemu le radi
tega več umorov, ker je toliko nem-
škutarskih šnopsarij. Našim čitateljem
je znan spopad med Malikom in dr.
Korošcem. Če hoče »Sloga« iz osebnih
sovraštev stopiti v službo nemškutar-
jev, prosto ji, a slovensko ljudstvo ji
ne bo sledilo.

+ Društvo jugoslovanskih želez-
niških uradnikov. Predsednik društva
se je odpeljal radi nadaljnjih pogajanj
s koalicijo in c. kr. železniškim mini-
strstvom na Dunaj.

+ O Levu Nikolajeviču Tolstem
pisarijo in govorijo različni predava-
telji vsevpok, navadno taki, ki ga ni-
koli študirali niso ali pa so k večjem
brali »Vstajenje« in še od tega najbrž
samo prvi zvezek. Vsem našim ljudem,
ki se hočejo v tem oziru zanesljivo
orientirati, priporočamo izborno knji-
go: L. N. Tolstoj. Graf Tolstoj's Leben u.
Werke, München, od dr. K. Stauba. Tu
se iz pozitivnokrščanskega, katoliške-
ga stališča objektivno razmotriva Tol-
stovoje filozofsko naziranje. Dobi se v
»Katoliški Bukvarnik« v Ljubljani in
stane 6 K 60 h.

+ Hrvaški sabor bo, kakor iz Bu-
dimpešte poročajo, sklican na dan 20.
decembra.

+ Slovansko dijaštvo na Dunaju.
Silno zanimivo dejstvo je, da so na Du-
naju na nekaterih visokih šolah ne-
nemški visokošolci v večini. Tako štu-
dira na visoki šoli za zemeljsko kultu-
ro poleg 414 Nemcev, 408 Slovanov in
89 dijakov drugih narodnosti. Isto je
tudi na živnozdravniški šoli. To šolo
obiskujejo poleg 208 Nemcev, 203 Slo-
vani in 32 dijakov drugih narodnosti.

+ K najvišjemu računskemu dvo-
ru na Dunaju je vpoklican v nadalj-
nje službovanje c. kr. računski ofici-
jal deželne vlade v Ljubljani g. Avgu-
štini Zajec. Čestitamo!

+ Pomlad v gorah. Na Koprivni-
ku je sneg izginil. Pod Vodnikovim

razglednikom na Koprivniku cveto te-
loh in marjetice.

— Ženska samomorilka. Iz Trsta
poročajo: Sinoči ob pol 12. uri so našli
na cesti blizu pokopališča pri Sv. Ani
na tleh mlado žensko, ki je bila v zad-
njih zdihljejih. S kripico so jo spravili
v mestno bolnišnico, kjer je kmalu po
prihodu umrla. Dognali so, da je žen-
ska pila neko strupeno kislino. Identi-
tete še niso mogli dognati, našli so pa
pri ženski dve razglednici naslovljeni
eno v Prvačino, drugo v Gorico, obe s
podpisom: Sofija Schlos.

— G. F. Gombač nam piše: Slavno
uredništvo »Slovenca« v Ljubljani. —
Sklicuje se na Vaše včerajšnje poročilo
o II. splošnem gostilničarskem shodu v
Ljubljani, prosim, da blagovolite obja-
viti glede mojega govora tam sledeče
pojasnilo: Glede prodaje vin se mora
glasiti, da se ne smejo prodajati umetno
napravljena, kakor tudi ne s »sadnim«
moštom zmešana vina, dočim se z na-
ravnim vinskim moštom zmešana vina
lahko brez vsake ovire točijo. Glede
kaznovanja pripomnim, da nisem »gra-
jal«, marveč le omenil, da se glasom
postave — žal — kaznuje le onega, pri
katerem se ponarejeno vino zaloti, če-
prav je dotičnik morebiti popolnoma
nedolžen, dočim se proti glavnemu
krivcu navadno ničesar ne ukrene.
Jasno in glasno sem na shodu poudar-
jal, da pozdravljam predlog gospoda
predgovornika, naj se namreč omeji
prodaja alkoholnih pijač v podobi žga-
nja in naj velja boj antialkoholnega
gibanja proti žganju, ne pa tako proti
vinu. — V Ljubljani, dne 16. decembra
1910. — Fr. Gombač.

— Poštna hranilnica v Bosni. Te
dni so bili po nalogu sabora na Dunaju
predsednik dr. Bašagić, podpredsednik
dr. Mandić in referent finančnega od-
seka dr. Srskić, da pri skupnem finanč-
nem ministru posredujejo radi upelja-
ve poštne hranilnice v Bosni.

— V pisarni je umrl. Nagloma je
na Dunaju umrl v svoji pisarni mini-
sterijalni podtajnik v ministrstvu jav-
nih del dr. Henrik vitez Alpi. Zadelo
ga je kap.

— Časovno napredovanje državnih
uradnikov je odkazano pododseku, ki
naj poroča odseku tekom 14 dni po zo-
petnem sklicanju drž. zbora.

— Zrebanje državne loterije. Pri
včerajšnjem zrebanju državne loterije
je zadela glavni dobitok 200.000 K šte-
vilka 483.442, 50.000 K je dobila števil-
ka 121.130, 30.000 K je dobila številka
168.571, 20.000 K je dobila številka
218.458 in 10.000 K številka 35.250.

— Premeščen je konceptni pratki-
kant g. Fran Svetek iz Trsta v Se-
žano.

CARINSKI URADNIKI GROZE S PASIVNIM ODPOROM.

Carinski uradniki so zagrozili, da
prično 20. t. m. vsi avstrijski carinski
uradniki pasivno resistenco, če jim ne
izboljšajo razmer.

Štajerske novice.

+ Zopet pomembna zmaga. V rojst-
ni župniji nesmrtnega Slomška na
Ponikvi je bil za župana izvoljen naš
vrli somišljenik g. Juro Zabukošek.
Skoraj štiri leta se je vlekel volivni
boj. Liberalci združeni z nemškutarji
so se trudili na vse kriplje, da si ohr-
nijo oblast. Volitvam v odbor, ki so bile
vedno zelo burne, so sledile navadno
tožbe in pravde. Javna tajnost pri nas
na Ponikvi pa je, da se je zaradi voli-
tev v šmarski okrajni zastop nalašč od
pristojne oblasti tako dolgo zavladeva-
lo vso zadevo. Dolgi nos pri tej volitvi
niso dobili samo liberalci na Ponikvi,
ampak še večjega so dobili celjski.
Znano je namreč, da so žrtvovali celj-
ski liberalci denar za agitacijo, za pi-
jačo itd. Spretno je vodil volivni boj
priljubljeni naš poslanec g. Vrečko. Da
je prešla domača občina največjega
štajerskega Slovenca — Slomška — v
roke krščanskih slovenskih mož, tega
se mora veseliti vsak Slovenec. Živeli
vrli Ponikovljani!

+ Katoliško delavsko društvo v
Mariboru priredi v nedeljo, dne 18. t.
mes., zvečer ob pol 6. uri božičnico z
obdarovanjem otrok. Spored je mika-
ven. Lokal Flössergasse 4.

+ »Marburgerčini« dopisniki iz Hoč
— Gatti & Consortes — čivkajo in na-
padajo gosp. Grašča, ki je spoznal, da
je edino pri pristaših Kmečke zveze
iskati svojih pravih prijateljev. Ogenj
in žveplo bljujejo posebno na gostilni-
čarja g. Franca Rojko, ker je na dan
volitve streljal z možnarji. Ubogi dopis-
nik se tolaži, da bodo pri prihodnjih
volitvah zleteli vsi Slovenci iz odbora.
No, ta je pa modra, pane Gatti! Sicer
pa se nobena juha ne sne tako vroča,
kot se kuha. Prazne želje!

+ Občinske volitve v Brežicah pred
upravnim sodiščem. Vsled pritožbe dr

Benkoviča in drugih volivcev je upravnno sodišče pri obravnavi dne 14. t. m. razveljavilo odločbo okrajnega glavarstva v Brežicah, s katero so se rešile reklamacije, ker je politična oblast površno postopala pri poizvedbah o davčnih predpisih posameznih volivcev.

Š **To so Nemci!** Podružnica »Südmarke« in »Schulvereina« na Spodnjem Štajerskem vodijo sami »trdia Nemci« s slovenskimi imeni. Evo dokaza! Podružnica »Südmarke« za Razvino pri Mariboru je zborovala v nedeljo, 11. decembra. V načelstvo so bili zopet izvoljeni sami ultra-Germanci, kakor: Pukl, Trinko, Novak, Korošec in Kač. Če kdo ne verjame, pa naj gre njim nemščino poslušati.

Š **Slov. Bistrica.** Sapo je zaprlo Stiegerju, Neuholdu, Wiesthalerju in drugim, ker so slovenski člani okrajnega zastopa odložili mandate. Okrajno glavarstvo bi sicer rado šlo svojim prijateljem na roko, a mislimo, da so še pri nas tudi veljavne postavbe, ki so vpeljane drugod po naši monarhiji. — Stieger je postal tudi pri okoliških štajercijancih nepriljubljen in gotovo je, da bo pri prihodnjih volitvah presenečen. Zato tako slabo razpoloženje. Da, da, naše ljudstvo se ne pusti več tep-tati!

Š **Ljudsko štetje.** Števeni komisariji za mariborski okraj imajo dne 18. decembra v Mariboru v hotelu »Meran« pouk o poslovanju. Poučujmo v mešanih občinah naše ljudstvo, da ne bomo potem presenečeni.

Š **Umrli** je pri Sv. Jurju ob Ščavnici gospa M. Hrašovec, mati vlč. gosпода Henrika Hrašovec, župnika v Vuhredu.

Š **Za župana občine Trgovišče** je izvoljen vrl mož g. Josip Skuhala.

Š **Štajercijanski shod v Mariboru.** Prihodnjo nedeljo se vrši v Gambrinus-Halle shod štajercijevih backov mariborske okolice proti obstrukciji v dež. zboru.

Š **Dobrna pri Celju.** — **Klofuta, pa komu?** Nadučiteljsko mesto za trirazredno šolo na Dobrni je bilo razpisano. Prošnjikov je bilo lepo število in je imel krajni, kakor okrajni šolski svet priliko izmed teh izvoliti, oziroma v terno postaviti može, za dobrnske razmere najpripravnije. Do sedaj se še nadučitelj za Dobrno ni imenoval, pač pa so prinesli časniki vest, da je definitivni učitelj na Ptujski gori, Čulak, prestavljen na Dobrno. Pri nas ni nobeno učiteljsko mesto izpraznjeno, zato se pa z nekakim začudenjem vprašamo, kaj neki pomeni ta prestava. Čulak je že bil na Dobrni pred nekaj leti učitelj in ga imamo v slabem spominu. On je Štajercijanec in je naše otroke hotel prikrojiti topličarjem, v katerih je videl samo Nemce. Otroci so pozdravljali goste z »Guten Tag«, »Guten Morgen« itd. Topličarji, Slovani in Nemci, so se zgražali nad takimi pozdravi, ker so se prepričali, da so otroci slovenske narodnosti. Vsi so obsojali tako pozdravljanje in so se pritožili zoper to pri merodajnih osebah. Poudarjali so, da je tako pozdravljanje od slovenskih otrok grdo in da so učitelji, ki otroke na to navadijo, vsega obsojanja vredni; na tak način se otroci odtujujejo svojemu narodu in se navadijo tistega prokletega hlapčevskega duha, češ, z nemškim jezikom se prikupi ljudem. Posebno so se pametni Nemci zgražali nad nemškim pozdravom od strani slovenskih otrok. Čulak naj se le spominja, kako je zaradi tega in sploh zaradi svojega nemškutarstva bil na Dobrni obrajtan. Ta učitelj naj bi svojo prestavo sam prepričal. Mi Dobrnčani ga ne maramo in to bo moral čuti, če bi se predrnil vrniti v slovensko Dobrno. Krajni in okrajni šolski svet nista imela s Čulkom pri sestavi predloga za nadučiteljsko mesto nič opraviti, saj še kompetent ni bil. S krajnim šolskim svetom, oziroma z občino dobrnsko pa bodo imele opraviti oblasti, ako nam bodo vsilili Čulka, katerega ne maramo. So li občine, so li okrajni šolski sveti tukaj, da jih od nemškega Volksrata inspirirani deželni svet za norca ima? Ne! Nemški Mihel, tukaj se boš opekkel, da boš cvilil. Mi hočemo dobre slovenske učitelje, ne pa nemškutarske meveje. Basta!

Književnost.

* **Cerkvena pesmarica** za učence slovenskih ljudskih šol. Zložil D. Fajgelj, op. 163. Izdaja za organizacijo 1 K 20 h, izdaja za učence 40 h. V Ljubljani 1900. — Kat. Bukvarna v Ljubljani. — Ta od slovenskih glasbenikov pohvaljena in od c. kr. naučnega ministrstva za slovenske ljudske šole dovoljena pesmarica, obsega mašne, obhajilne in Marijine pesmi, nadalje pesmi cerkvenega leta (adventne, božične, postne, velikonočne, za Križev te den. Duhovo in S. R. T.) ter še nekatere

razne pesmi za učence dvoglasno. Vse pesmi se lahko pojo tudi enoglasno. Napevi so lahki, melodiozni in cerkvenostojni ter so se zategadelj hitro udomačili ne samo v šolah, ampak tudi na cerkvenih korih. Partitura kaže dovršeno fakturo in pravi cerkveni slog, kakor sploh vse skladbe za orglje pokojnega mojstra D. Fajgelja.

Ljubljanske novice.

Ij **Seja S. K. S. Z.** je sklicana na ponedeljek 19. decembra ob 8. uri zvečer v dvorani S. K. S. Z. Odborovi člani, ki so zadnjo sejo referate prevzeli, naj blagovolijo prav gotovo priti k seji.

Ij **Iz županovega koša.** — **Razmere trpinov na ljubljanskih mitnicah.** Naš bivši župan Ivan Hribar je imel za mestne uslužbence, ki niso bili tako srečni, da bi postali kakšni magistratni svetniki, velik koš. V ta koš je metal On, ki je bil nekoč sam revež s strganimi hlačami, mnoge njihove prošnje. Nekateri njegovi »višji« so pa kar sami samooblastno metali v koše prošnje podrejenih. Sedaj se je v županovem košu našla zanimiva prošnja, ki se glasi:

Slavni mestni občinski svet!

Podpisani prejemniki in pregledniki mestne užitnine si usojajo slavne občinskemu svetu in slavnemu direktoriju mestnega užitninskega zakupa pojasniti sledeče:

Redna dnevna služba prejemnikov traja v poletnih mesecih, to je od 1. aprila do 30. septembra, nepretrgoma od 5. ure zjutraj pa do 8. ure zvečer; v zimskih mesecih, to je od 1. oktobra pa do 31. marca, pa od pol 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer. V letnih mesecih torej trpi dnevna služba nepretrgoma 15 ur, v zimskih mesecih pa po 12 ur in pol. Pripomniti pa je treba, da s tem uradno delo še ni končano, kajti po 8. uri, oziroma 7. uri je šele treba napraviti dnevni zaključek, kar potraja tudi najmanj pol ure, če pa je bil dnevni promet večji, pa tudi celo uro, tako da lahko računamo 16, oziroma 13 ur in pol dnevne službe, nepretrgane niti opoldne toliko, da bi človek mogel v miru obedovati.

Pregledniki imajo isto dnevno službo, poleg tega pa še izmenično službo, po nočni službi pa nikakega počitka, ker morajo že ob 5. uri zjutraj zopet v dnevno službo.

Celega dneva prostega nimajo niti prejemniki, niti pregledniki in to tudi ob nedeljah ne, ker ob nedeljah popoludne dovažajo mesarji mesnino v mesto.

Plača prejemnikov iznaša mesečno 144 K, ki se pa znatno zmanjša po odbitku davka in prispevka 72 K za starostno preskrbo. Plača preglednikov iznaša 120 K mesečno, 240 K stanarine in 60 K prispevka za službeno obleko; seveda se odtrga davek in zavarovalnina.

Glede na vse to si usojajo podpisani prejemniki in pregledniki prositi slavni mestni občinski svet in slavni direktorij mestnega užitninskega zakupa, da bi blagovolila preurediti te razmere vsaj v toliko, da se skrajša dnevna službena doba in zvišajo plače primerno težki službi.

Služba od 6. ure zjutraj do 6. ure zvečer z enournim premorom opoldne za obed je gotovo še dovolj naporna, posebno, ker je skoraj večina prejemnikov že osivela v tej službi, saj služijo mestu že ves čas, kar ima užitnino v zakupu. Da bi zaključek ob 6. uri zvečer bil popolnoma umesten, je umljivo tem ložje, ker tudi kolodvorske blagajne zaključijo uradovanje s strankami ob 6. uri zvečer in bi se stranke tudi hitro privadile enakemu zaključku uradnih ur pri užitninskem zakupu.

Poleg 12urnega dnevnega službenega časa pa naj bi se vendar dovolil v tednu en dan, 24 ur, popolnoma prost, saj dosedaj niso imeli prejemniki in pregledniki niti toliko prostega časa, da bi si mogli nakupiti sami stvari, ki jih rabijo, temveč morejo storiti to le po drugih ljudeh. Sicer pa je v tednu 24 ur prostih ob tako težavnih in odgovornih službi že s splošno človeškega stališča gotovo dovolj upravičena želja. Pri preglednikih pa je še posebej povdarjati, da človek, ki je nepretrgoma v službi od 5. ure zjutraj do 8. ure zvečer in potem še celo noč, po takem delu ni zmožen za nadaljevanje službe ob 5. uri zjutraj. Tu bi bilo pač res na mestu po vsaki taki 24urni službi 24 ur prostega časa, da se človek spočije in je sposoben za nadaljnjo službo.

Z ozirom na velike odbitke vsled plačevanja davka in v novejšem času tudi zavarovalnino bi bilo zvišanje plače gotovo upravičeno ne glede na to, da so se ob priliki šestdesetletnice Njegovega Velikanstva zboljšale gmot-

ne razmere vsem drugim mestnim uslužbencem, samo ne prejemnikom, ne preglednikom užitnine. Zvišanje plače bi bilo tem lažje, ker bi se na podlagi takega zvišanja morala tudi finančna oblast pri sklepanju nove pogodbe z mestno občino ozirati na to dejstvo in pristati na ugodnejše pogoje za mestno občino.

Pripomniti bi še bilo, da imajo prejemniki opraviti z velikimi vsotami in umevno je, da se pri hitrem poslovanju, kakor je tu potrebno, in vedno naraščajočem prometu ne strinjajo vedno zapiski s svotami v blagajni. Pri vseh blagajnah imajo ustanovljen gotov fond za blagaj. izgube, v katerega teko tudi eventualni blagajniški preostanki. Enak fond bi bil tudi tu silno potreben, kajti sedaj morajo prejemniki vsak eventualni primanjkljaj pokriti iz svojega, dočim gredo vsi preostanki v mestno blagajno.

S tem smo pojasnili razmere prejemnikov in preglednikov mestne užitnine gotovo v toliko, da more slav. mestni obč. svet in slavni direktorij mestnega užitninskega zakupa izpoznati, da je tu res treba nujne odpo moči, katere najudanejšje prosimo v čim krajšem času mogoče.

V Ljubljani, dne 16. aprila 1909.

Župan je vrgel to prošnjo v koš, ne da bi jo bil izročil seji občinskega sveta. Tako samolastno bi župan nikdar postopati ne smel. Govori se, da je rekel celo: »Dosti imajo« in je upravičeno prošnjo ošabno vrgel v koš. Sedaj smo prošnjo dobili iz županovega koša in skrbeli bomo, da ne bo zopet izginila! Prosili so tudi pazniki za zboljšanje svoje borne plače in sedaj smo radovedni, kje je pa ostala prošnja paznikov. Tudi to bomo izsledili. Treba bo nekatere koše še prevrniti! Postopanje, kakršnega smo s tem odkrili krasno priča, kako suženjstvo je vladalo na magistratu za časa liberalnega gospodarstva. In dobe se še listi, ki si upajo braniti tako gospodarstvo in upajo pisati o »klerikalnih limanicah«, ako se zavzamemo za one, katere je liberalizem samo izkoriščal — teroriziral in jih pri vsaki priliki — nalimal! Velika predrznost je ob takem postopanju pisati, da je liberalni občinski svet kaj skrbel za užitninske uslužbence. Dejstvo je namreč, da so užitninski pazniki imeli bolje, ko so jim bili gospodarji Judje, kot pa za časa liberalnega gospodarstva! Toliko naj za danes zadošča.

Ij **Prodajalne** so, kakor poroča gremij trgovcev, v nedeljo pred Božičem lahko odprte do opoldne.

Ij **Kranjski deželni predsednik** baron Schwarz je odpotoval za več dni na Semernik.

Ij **Slovensko deželno gledališče.** Jutri, v soboto zvečer se igra po več letih drama H. Batailla po romanu L. N. Tolstega »Vstajenje« (za par-abonente). Glavne vloge igrajo gđc. Šetfilova, gđc. Wintrova, g. Nučič in g. Šimaček. — V nedeljo popoldne ob 3. uri je ljudska predstava »Vstajenje« pri znižanih cenah (izven abonementa, za lože nepar); — zvečer ob 7. uri drugič Kálmánova opereta »Jesenski manever« (za par-abonente).

Ij **Nova društva.** Deželna vlada je dovolila ustanovitev naslednjih zabavnih društev: Strelsko društvo »Centrum«, strel. društvo »Sloga«, strel. društvo »Sigurnost«, strel. društvo »Podgolovec«, vsi s sedežem v Ljubljani.

Ij **Klub slovenskih amatér - fotografov.** Ustanovitev imenovanega društva je oblastveno doovljena. Priglasitve članov sprejema g. Vesel, Komenskega ulica št. 6.

Ij **Umrli so v Ljubljani:** Marija Brunšek, delavka, 71 let. — Grofica Franja Lichtenberg, žena zasebnika, 64 let.

Slovensko gledališče.

»JESENSKI MANEVER«.

Na našem odru prevladuje letos z veliko pretežnostjo opereta. Skoraj smo izgubili že smisel za resno glasbo, za opero. Včasih je bilo narobe. Slabo je, pasti iz opere v opereto. Hrana naj bi bila resna, opera, opereta pa le tu in tam vpletena za lažjo prebavo.

Milieu te operete je vzlet iz vojaškega življenja, poveljuje huzarja, vrši se v jeseni za časa velikih manevrov na Ogrskem. Dva ljubezenska para tvorita rdečo nit, vedno pa sili v ospredje rezervni kadet Wallerstein, ki kaže komednega civilista v uniformi. K vsej konstrukciji pripomnimo, da bi po sili vpleteni Febel z velikim uspehom v prid opereti lahko izostal. Ni vse pozitivno in za naše razmere nič kaj primerno, zlasti v velikomestnem duhu pisani kuplet Wallersteinov, ki spada v nočni varijete in ne na oder.

Godba je pisana v značaju ogrskega narodnega čardaša, prevladuje povsod stepski mol v hitrem dvodobnem taktu, le tu pa tam posije za trenutek dur. Ni ravno moderna glasba, a dokaj zdrava, kaže pa mestoma komponista, ki efekta šele išče in nima v spojitvi instrumentov vedno sreče. Melodija mu teče pa gladko v značilnem slogu prepletena skoziinskozi z ogrskimi sinkopami.

Igralo se je tako, kot po navadi. Dobili smo vtis, da je dozorela opereta po sili najmanj teden prezgodaj. Mučno je videti, kako se love kavalirji huzarji krog dam, kako povprašujejo igralci kar neženirano suflerko: »Kako?« itd. Zeleti je, da se neresni značaj operete ne bi razumeval še bolj neresno. Med najboljšimi vlogami je bila ga. Iličičeva, ki je znala ustvariti res živo koketo, mlado, lahkokrilo hčerko, igračko vojaške vzgoje. Bila je zelo naravna. Pokazala je talent in voljo. Temperamentna je bila gđna. Hadrbočeva, ki je dobra pevka in dobra igralka. G. Iličič ima bodočnost pred seboj, samo šole bo treba. Zoprno je pretirano markiranje povdarka in pretirana vokaliza, ki je opremljena vedno s pretirano mimiko. Dobra šola mu pomore do popolne veljave. Simpatičen nastop, dober igralec. G. Verovšek se nam zdi je bil med najboljšimi. Kot izklesan general, pretirano strog in »huda« v službi, a mehak kavalir v obče vanju izven službe. Jako dobro je ločil oba tona, uradnega in — privatnega. Občinstvo ga je s ponovnim aplavzom poklicalo na oder.

Prostovoljca je igrala gđna. Thallerjeva. Glavna moč, se nam zdi, letošnje operete. Vsak večer na odru, vedno z dobrim uspehom, dasi včasih pretirane kreacije.

G. Povh, kot rezervni kadet, vedno v ospredju, ima staro napako, da vse preveč po »ljubljansko« zavije. Dovtipi trpe pri tem. Vedno eden in isti, včasih srečno, včasih nesrečno. Boljši bo, ako se bo držal originala, in omejil prijatelja Febla, da ne bo očitvidno silil in prosil občinstva, ki je sicer že samo prehvaležno, naj se smeje, Z večine je pa vlogo dobro zadel.

Druge vloge manjšega pomena so bile primerne, omeniti nam je še gosпода Bukšeka, ki je pokazal starega izkušenega četovodjo prav dobro. Zal, da je njegova pesem »Priletela lastavička« mestoma zanj previsoka.

Splošno pogrešamo na odru življe, nja. Kadarkoli nastopi masa, se giblje vedno le tisti, ki je na vrsti, drugo pa vse stoji, si v zadregi suče brke ali kako drugače kratki čas. Vidi se, da nam manjka šolanji statistov. Ni vsak »štor« že dober za maso. To bi se moralo upoštevati.

Občinstvo prosimo, naj prihaja redno in točno in ne moti predstav, ali pa naj se vstop med igranjem prepriči, kot pri operi.

Režija je bila mestoma srečna, orkester dober, samo tupatam, kjer so v ospredju pihala, preglasan. B.

Razglednice „Slovenske Straže“, krasno delo akademičnega slikarja, izidejo to soboto. Ne kupujte za Božič in Novo leto tujih! Prosimo nujnih naročil, da jih potem takoj izvršimo! Razprodajalci, trgovci, podružnice in društva dobe 100 izvodov za 8 K. naročila na »Slovensko Stražo« v Ljubljani.

Razne stvari.

Boj med policijo, odvetniki in časnikiarji v Budimpešti. Čim manj se upa, da se bo na Ogrskem pod reformnim ministrom Khuena in Tisze zboljšala javna morala, kot se je pričakovalo, tem bolj skuša napraviti policija ugoden vtis s tem, da navidezno energično nastopa proti vsem, ki greše proti zakonu. Sicer ne nastopa proti odličnim ali dvomljivim igralnim klubom, tudi ne proti znanim zavetiščem greha, proti katerim naj bi bila naperjena vnetost policije, temveč zavzema se z vso »marljivostjo« za slučaje, v katerih pride človek le radi suma v roke oblasti. V teh slučajih igrajo potem budimpeštanski policijski komisariji sami državne pravdnike in preiskovalne sodnike, zapirajo osumljence, puste jih fotografirati in zmeriti, zaznamujejo odtiske prstov ter jih vrste v album zločincev. Istočasno pošljejo listom, ki žive od senzacij, fantastična poročila o svojih zanimivih uspehih na polju kriminalistike in puste objaviti celo fotografije nesrečnežev v dotičnih časopisih. To pa store vse, predno se vrši prvo zaslišanje pred preiskovalnim sodnikom. Ravno

v zadnjih tednih pa se je pogosto dogodilo, da je policija obdelovala več uglednih oseb na ta način samo na podlagi golega sumničenja ter je pustila njihova imena in fotografije objavljati v časopisju, medtem ko je že pri prvem zaslišanju pred preiskovalnim sodnikom se izkazalo, da so vsa sumničenja brez podlage. Ti dogodki so dali povod budimpeštanski odvetniški zbornici, da je energično protestirala proti takemu postopanju policije, ki je v direktnem nasprotju z kazenskopravnim redom in ki ogrožuje čast vsakega prebivalca glavnega mesta. Višji mestni glavar je tudi takoj pripoznal upravičenost tega protesta ter je obljubil, temu odpomoči. Poslal je vsem listom okrožnico, v kateri jim očita priobčevanje onih senzacijskih poročil, četudi so jih pošiljali listom policijski uradniki sami. V bodoče smejo listi prinašati samo taka poročila, ki jih je sam odobril. Da uredništva listov take odredbe, ki naj bi samo obrnila pozornost od prave poti, niso mogla mirno prezeleti, bi si višji mestni glavar že sam lahko prej mislil. Zato so sklenili časopisi, da bodo v nadalje bojkotirali policijo ter ne bodo priobčevali sploh nobenih policijskih poročil. To vse je jako zanimivo. Toda če že policija na tak način postopa v glavnem mestu, si moremo tudi jasno predstavljati, kaj se vse šele godi v provinci. Dostikrat se dogajajo v provinci slučajji, v katerih zapira državna obmejna policija, ki je podrejena samo notranjemu ministrstvu in ki mora najprej o vseh dogodkih poročati temu ministrstvu, uboge ljudi po tedne in mesece, predno se jih izroči pristojnemu sodišču. Predstavljati si moremo tudi, kako nastopajo provincialne policijske oblasti proti onim »sovražnikom mažarske države«, za katerega smatrajo vsakogar, ki politično deluje in pripada k nemažarski narodnosti ogrske dežele. Proti tem prestopkom in kršenju pravice seveda ne protestira nobena ogrska odvetniška zbornica.

Napad na mesto z letalnimi stroji
Vprizore nad San Francoscom meseca januarja vojak — aviatiki ameriških Združenih držav.

Kaznovane milijonarke. Dve milijonarki sta bili kaznovani v Ameriki, ker sta vtihotapljali kinč. Milijonarka Adriana Reynold je morala plačati poleg carine 20.000 K še 5000 K kazni, Teodora Schonts je pa plačala 40.000 K carine za kinč.

Povodnji v Italiji. Na Beneškem so prestopile bregove reke Tessin, Ada, Oglio. Poplavljeni sta mesti Pavia in Mantua.

Velike nesreče ob španskem morsem obrežju. Radi velikih viharjev je ponesrečil parnik »Bergen del Carmen«. Tudi na celini je napravil vihar veliko škode. V vasi Izate pri Malagi se je podrla neka hiša in podsula mater in dvoje sinov, ki so mrtvi.

Samoumor deželno sodnega svetnika. Ustrelil se je v Hebu deželno sodni svetnik Alfred Loimann. Otemnel mu je um.

Kmetje proti ropariem. Kmete na Ruskem Poljskem so napadali roparji. Kmetje so šli oboroženi na roparje in so pri Czenstochovu prijeli in izročili deset roparskih tolpa, katere so izročili sodišču. Med roparji je več ruskih policistov. Roparji so obdolženi 12 roparskih umorov.

POLOŽNICE za obnove vitev naročnine priložimo jutrišnji številki vsem naročnikom brez izjeme. Naj se jih izvolijo čimprej poslužiti.

Telefonska in brzojavna poročila.

»KRANJSKI VETO«.
Trst, 16. decembra. Glasilo liberalnih Lahov »Piccolo« se zelo huduje nad vlado in Nemci, ki se očito norčujejo iz laške vseučiliške zadeve in nad »vetom Kranjcev«, ki so s svojo zvito taktiko zopet pripravili Lahe ob njih »borno zahtevico«. »Piccolo« pravi, da bodo Lahi ohranili mirno kri, da pa bodo začeli še enkrat javno agitacijo in gibanje občin, društev ter dijakov, da to vprašanje ne zgine iz dnevnega reda ter bo »zastavljalo pot parlamentu«.

HOFRATA PLOJA ČENČE.
Dunaj, 16. decembra. Hofrat Ploj bo danes »Slovenskemu Narodu« brzojavil, da ni res, ker je »Slovenec« večeraj pisal, da se je on v imenu »Saveza južnih Slavena« v proračunskem odseku pridružil taktiki »Slovenskega

kluba«, češ, da to ne more ze zato res biti, ker je on, Ploj, govoril pred dr. Korošcem in že pred njim izjavil, da bo »Savez južnih Slavena« glasoval za proračunski provizorij. Te hofratove čenče smo pa mi vstanu že takoj zdaj označiti kot iz nevoščljivosti izvirajoče marnje. Stvar je namreč bila ta, da je »Savez južnih Slavena«, preden je znal, kaj bo sklenil »Slovenski klub«, sklenil glasovati brezpogojno in brez vsakega pridržka proti provizoriju, potem pa je hofrat Ploj šel vprašat dr. Šusteršiča, kaj misli »Slovenski klub« storiti. Dr. Šusteršič je hofratu Ploju lojalno povedal, da bo »Slov. klub«, ko se je položaj tako ugodno izpremenil, da je večina se odločila iz strahu pred slovensko obstrukcijo odstaviti vprašanje laške univerze z dnevnega reda, seveda vsled tega za proračun glasoval. Zato se je potem tudi »Savez južnih Slavena«, uvideč umestnost te taktike, odločil tako in svoj prejšnji sklep korigiral, nakar je Ploj, ki je prišel pred dr. Korošcem na vrsto, v odseku izjavil, da bo »Savez« glasoval za proračun. Cela zbornica in vlada je vedela, da ta taktika pohaja iz »Slovenskega kluba« in zato pro-glasovanja članov Plojevega »Saveza« nihče niti omenil ni, ker »Savez« v proračunskem odseku glede laške fakultete kot opnujoča skupina sploh nikoli ni v poštev prišel. Kar torej hofrat Ploj zdaj čenčari okoli o tem, da je on že pred Korošcem izjavil, da bo glasoval pro, vzbuja le pomilovanje nad toliko otroškostjo hofrata. — Kar se pa tiče Čehov, so v proračunskem odseku glasovali contra in ne pro, kakor smo večeraj pomotoma javili, pač pa so, od početka nad taktiko Slovencev konsternirani, se potem izjavili zanjo in jo označili za edino pametno in umestno, brez ozira na to, da so sami morali proti proračunu glasovati.

DELEGACIJE.
Dunaj, 16. decembra. Za predsednika avstrijske delegacije bo izvoljen topot dr. Baernreither, njega namestnik bo dr. Glabinski. Delegacije se bodo otvorile 28. decembra ob pol 10. uri dopoldne v Budimpešti, sprejem pri cesarju pa bo 29. decembra v budimpeštanskem dvorcu.

VOJAŠKE KONFERENCE.
Dunaj, 16. decembra. Vojaške konference so se danes zaključile.

OGRSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK PRI CESARJU.

Dunaj, 16. decembra. Danes dospe semkaj ogrski ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary in bo sprejet od cesarja v avdienci, da mu poroča o političnem položaju.

PRORAČUNSKI PROVIZORIJ SPREJET.

Dunaj, 16. decembra. Poslanska zbornica je danes sprejela proračunski provizorij. Proti so glasovali Čehi, soc. demokrati in Rusini in Lahi. Slovenci in člani Plojeve grupe so glasovali za. V imenu Slovencev je podal enako izjavo kakor v odseku dr. Korošec.

POGAJANJA GLEDE NOVE VEČINE IN NOVEGA KABINETA.

Dunaj, 16. decembra. Poljaki, ki so zadnje dni konferirali s Čehi in Jugoslovani, imajo danes razgovor s kršč. socialci na stanovanju poslanca Kozlowskega. Povabljeni so Gessmann, Ebenhoch, Drexel, Fink in Steiner. Jutri se vrši posvetovanje Poljakov z nemškimi nacionalci in sicer se ga udeležijo Chiari, Sylvester, Lecker, Licht in Redlich. Pri teh pogajanjih se gre za kanale, v prvi vrsti pa za ustvarjenje nove večine v zbornici in tej primerne rekonstrukcije kabineta.

ZA RECIPROCITETO ZAGREBSKEGA VSEUČILIŠČA.

Zagreb, 16. decembra. Včeraj zvečer se je vršila tu velika skupščina za reciprociteto zagrebskega vseučilišča. Govorila sta rektor in narodni zastopnik Pavelić.

PRELOŽENA OBRAVNAVA.

Gorica, 16. decembra. Danes bi se imela v Trstu vršiti obravnava proti 10 obtožencem radi kraških trt. Priča nadzornik Ostel je obolel, zato se je obravnava preložila.

KOLERA.

Carigrad, 16. decembra. Tu se zopet kolera razširja. V zadnjem času je obolelo zopet 28 oseb, 19 pa jih je umrlo.

VELIKA REVOLUCIONARNA ORGANIZACIJA NA RUSKEM.

Peterburg, 16. decembra. Tajna policija je zopet prišla na sled veliki po

vsej Rusiji razširjeni tajni organizaciji revolucionarjev. Včeraj je policija v Peterburgu zaprla 15 dijakov, obdolženih revolucionarne agitacije in preiskala veliko hiš.

ZA JETNIKE NA RUSKEM.
Peterburg, 16. decembra. Hči znane tukajšnjega vseučiliškega profesorja Thala je bila na povelje mestnega glavarja generala Draševskija obsojena na tri mesece zapora, ker je razžalila nekega policijskega uradnika pri predvčerajšnjem protestnem shodu v vseučiliški avli, na katerem se je protestiralo proti telesnim kaznim v ruskih ječah, zlasti bičanju.

VLOM V KATEDRALO.
London, 16. decembra. V rimskokatoliško katedralo v južno-zahodnem predmestju Southwark so vlomili tatovi in ukradli cerkvenega orodja za 80.000 K.

PRIJET MORILEC.
Franobrod, 16. decembra. Aretovali so v Überachu ubeglega Knauppa, ki je umoril potnika s šivalnimi stroji, Bienerta.

POTRES.
Glasgow, 16. decembra. Tu so večeraj čutili močan potres. Prebivalstvo je silno razburjeno.

VSTAJA V ARABIJI.
Carigrad, 16. decembra. Turške čete so zavzele Kerak. Arabska plemena so napadla železnico izmed Dšere in Maana in so masakrirali vse potnike.

Pomanjkanje krvi

je nevarno stanje in se mora brez odlašanja odpraviti s SCOTT-ovo emulzijo, zanesljivim krepilnim sredstvom, ki je zdravnik kakor tudi bolniki vedno toplo priporočajo. Scott-ova emulzija prijetno diši in je pri tem lažje prebavna in vendar bistveno bolj učinkujoča, kot navadno ribje olje. Poskus Vas bo o tem hitro pričal.

Scott-ova emulzija
je obenem priporočljiva za osebe vsake starosti, ki trpe na katerikoli način na pomanjkanju krvi.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.
Dobl se v vseh lekarnah.

Kurzi efektov in menjic.

dne 15. decembra 1910.	
Skupna 4 ^o / _o konv. renta, maj—november	9365
Skupna 4 ^o / _o konv. renta, januar—julij	9360
Skupna 4 ^o / _o papirna renta, februar—avgust	9755
Skupna 4 ^o / _o srebrna renta, april—oktober	9755
Avstrijska zlata renta	11635
Avstrijska krona renta 4 ^o / _o	9350
Avstrijska investic. renta 3 1/2 ^o / _o	8335
Ogrska zlata renta 4 ^o / _o	11175
Ogrska krona renta 4 ^o / _o	9195
Ogrska investicijska renta 3 1/2 ^o / _o	8190
Delnice avstrijsko-ogrske banke	1875
Kreditne delnice	64925
London vista	24010
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11755
20 mark	2350
20 frankov	1903
Italijanski bankovci	9490
Rublji	25312

Št. 38607.

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za leto 1911 se bode pričelo z 2. dnem januarja 1911. Ta davek je plačati v okrožji ljubljanskega mesta od vsakega psa, izimši od psov, kateri so za varstvo osamljenih posestev neobhodno potrebni.

Lastniki psov naj si preskrbe za to leto veljavnih pasjih mark, najkasneje do 20. februarja 1911 pri mestni blagajnici proti plačilu

8 kron.

Z ozirom na § 14 izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka opozarjajo se lastniki psov, naj pravočasno vplačajo takso, ker bode polovil konjač od 20. februarja 1911 nadalje, vse one pse, kateri se dobe na ulicah brez veljavnih mark.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 6. decembra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni

c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

3651

Globoko potrtega srca naznanjamo, da je naša iskreno ljubljena soproga ožir. mati, stara mati, tašča, teta in sestra, visokorodna gospa,

Fani grof. Lichtenberg roj. Beloch

danes 16. decembra 1910 ob pol 8. uri zjutraj v 65. letu svoje dobe, previdena s sv. zakramenti za umirajoče mirno zaspala v Gospodu.

Zemski ostanki drage pokojnice se v soboto dne 17. t. m. ob pol 4. uri popoldne v hiši žalosti, Dolenjska cesta št. 1 blagoslove in potem na pokopališče pri sv. Križu polože v rodbinsko rakev k večnemu počitku.

Sv. zadušne maše se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba.

Ljubljana, dne 16. dec. 1910

Viktor grof Lichtenberg soprog, Karel in Viktor, grofa Lichtenberg, Ida grofica Lichtenberg, Tili Vidic roj. grofica Lichtenberg, Anica Traun roj. grofica Lichtenberg, Meli Schumi roj. grofica Lichtenberg, otroci, Fran Vidic, Janko Traun, Richard Schumi, zetje. Vse vnukinje.

(I. kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet.)

Meteorologično poročilo.

Višina n. moriem 3062 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje b. o. metra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pudavina v 24 urah v mm
15	9 zveč.	733.5	7.4	sl. sever	oblačno	
16	7 zjutr.	735.9	7.0	sl. zah.	"	1.1
	2 pop.	736.7	9.0	sl. jug	"	
Srednja večerajšnja temp. 7.4 norm. —1.6°.						

V nedeljo dne 18. t. m. dopoldne je trgovina

odprta.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatović
Ljubljana, Mesni trg 5.

Sprejme se mlada, zdrava 3636

kuharica

za gostilno na kmete, katera razume in je voljna vsa kuhinjska, hišna in vrtna dela opravljati. Plača po dogovoru, vstop takoj. Ponudbe pismeno pod št. 1910 na upravišstvo Slovenca.

Nova hiša

se da v najem s 3 sobami, kuhinjo, shrambo in 2 kletima ter vrtom s 1. januarjem. Več se izve pri Dragotinu Kepa, Wagensberg pri Litiji. 3637

ROŽIČNE PESMI

(Riharjevi in drugi napevi).

8 za solo in mešani zbor, 2 za moški zbor.

Uredil Josip S'cherl, Ribnica.

Naroče se po nakaznici pri skladatelju v Ribnici. Partitura samo K 120. 9

Božična darila!

orodja itd., itd., vse v najmodernejšem slogu.

Preden si nakupite božičnih daril, blagovolite si ogledati še moje izložbe in presodite cene! — Potrudite se potem v mojo trgovino, kjer se Vam daje drage volje vsaktera pojasniti, da se prepičate in odločite se bode takoj, da si nabavite svoje potrebščine le pri domači trgovci.

H. SUTTNER, LJUBLJANA, Mesni trg ali Sv. Petra cesta. Specialna trgovina najnovejših precizijah in moje lastne tovarne ur v Svi. z. z. znamko IKO. Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine, juvelov ter briljantnih nakitov itd., istotako ogromna izbira kina-srebrnega blaga kakor nastavkov, jedinega Postrežba strogo solidna! Cene nainižje! Telefon 273. Brzojavni naslov: »H. SUTTNER«. Na pismena vprašanja se odgovarja z obratno pošto. Cenik pošiljane presto.

Slaba letina na Kranjskem.

(Iz državnega zbora.)

Poslanci Povše, Hočevvar, Zitnik in tovariši so danes vložili naslednji nujni predlog:

Letos je bila na Kranjskem sploh slaba letina. Posebno krompir, ki je najvažnejša hrana kmečkega prebivalstva, je vsled črva in moče jako slabo obrodil, ravnotako tudi trta vsled raznih uim. Pomanjkanje je že sedaj veliko. Spomladaj pa preti v mnogih krajih silna beda. Kmetje še za seme ne bodo imeli krompirja in vinorejci ne denarja za nakup umetnih gnojil in galice.

C. kr. Kmetijska družba poroča: Leta 1909. se je pridelalo na Kranjskem 361.360 hl vina, letos pa samo 58.704 hl, torej manj 302.656 hl. Leta 1905. se je na hektaru vinogradov pridelalo povprek 349 hl vina, letos le 5-7 hl. Ta pridelek zadostja komaj za zemljiški davek in neznaten del v pokritje stroškov, zato so mali vinorejci v največji stiski.

Na Dolenjskem in na Vipavskem je bila leta 1908. in 1909. dobra vinska letina, vsled tega je bilo vino tudi pod ceno. Letos pa je jako malo vina, kar je zopet hud udarec za vinorejce. Vzrok slabe vinske letine so razne elementarne neizgode in nezadostno škropljenje z modro galico. Suša prejšnjih treh let je ovirala peronosporo, zato so upali vinorejci, da je ta nadloga odstranjena. Vsled suše pa je bilo malo krme, število živine se je jako skrčilo, posledica je bila pomanjkanje gnoja in sedaj velika beda.

Krompir je segnil in cena mu je poskočila nad 100 %. Leta 1909. so kmetje na Kranjskem pridelali krompirja 2.443.841 meterskih stotov, letos le 1.449.964 met. stotov, torej skoraj en milijon meterskih stotov manj. Kakor že omenjeno, je tudi črv uničil mnogo krompirja, posebno na Dolenjskem v krškem in višnjegorskem okraju ter na Notranjskem. Ker je tudi sadje slabo obrodilo, nima kmet ne živeža, ne sredstev za nakup živeža in semen.

Sploh je vsled trtne uši in drugih neizgode na Kranjskem v mnogih krajih že desetletja stalna beda, vsled katere se prebivalstvo izseljuje v Ameriko in drugam. V mnogih vaseh ni mogoče dobiti kmečkega delavca. Revščina narašča, kar je na veliko škodo tudi za deželo in državo. Vsled tega je nujno potrebna državna podpora za nakup živil, umetnih gnojil in semen. Z ozirom na to predlagamo, naj se ta nujni predlog odkaže odseku s prošnjo, da vladi priporoča izdatno državno podporo.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veseljih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

S. K. S. Z.

Škocijan pri Turjaku. Slovensko krščansko socialno izobraževalno društvo v Škocijanu pri Turjaku je imelo sledeča predavanja: O pomenu društva (govoril g. Karol Škulj). O državnem zboru (govoril g. poslanec Jaklič). O Francozih na Kranjskem (tajnik Jereb). Leta 1848 v Škocijanu (tajnik Jereb). O vzrokih draginje (tajnik Jereb).

Unec. Slov. kat. izobraževalno društvo na Unci priredilo je v nedeljo dne 4. t. m. javno predavanje o živinoreji in živinski zadrugi. Predaval je živinorejski in inštruktor g. Krištof ter pojasnil, kake koristi nudi živinorejska zadruga udom. Udeležba je bila precejšnja in upati je, da se živinorejska zadruga kmalu upelje.

Dobrova. Članom izobraževalnega društva je predaval 8. t. m. g. prof. dr. J. Zore v Sveti deželi.

V šmarju je predaval 8. decembra v kat. izobraževalnem društvu včl. g. ravnatelj Traven o posojilnicah in hranilnicah in g. dr. Pogačnik o gospodarstvu in posebej o mlekarstvu in živinoreji.

Črnuče. V izobraževalnem društvu je predaval preč. g. kancelar Steška o turških vojskah.

Loški potok. Dekliška zveza je priredila predavanje. Predmet: Živčevje, razne bolezni istega in praktična higijska navodila. Predavatelj g. Škulj. Tudi je priredilo društvo Tabor Miklavžev večer.

Št. Lovrenc. V nedeljo je predaval pri nas sadjarski inštruktor g. Humeč. Poslušavcev je bilo prav obilo. Predavanje zelo poudarjeno. Že drugi dan so ogledovali mnogi gospodarji svoje sadje, trebilo mah in iskali go-lazni, za kar se niso popred nikdar zmenili. Kakor kaže, bo precej sadu. Isti dan je urednik Kalan razlagal ab-

stinenco. Nekaj ta hujših je ušlo, nekaj jih je godrnjalo, večina si je misli-la, da ga letos ne bodo mogli dosti piti, ker ga ni. Tudi ta trud ne bo brez sadu.

Na Selu se je zadnjo nedeljo otvori-la zimska sezona izobraževalnega dela. Krščansko socialno izobraževalno društvo je nastopilo z novimi igralci, ki so dobro predstavljali burko »Za le-tovišče«. Nove igralke so v igri »Sv. Cita« pokazale, da imajo dosti zmožnosti. G. profesor dr. Jerše je v srce se-gajočem govoru naslikal težke razmere današnjih dni. — Drugi dan je bil Mi-klavžev večer, ki je privabil veliko ob-činstva, da je bila dvorana premajhna. Na dan Matere Božje dne 8. decembra je društvo imelo skupno sveto obhajilo in so Orli — kolikor jih ima kraj — nastopili. Želimo, naj drugi vsi Orli nastopijo v kroju. Društvo se priprav-lja za zgodovinsko igro »Roza Jelo-dvorska«. Omeniti moramo tudi, da so si igralci in igralke upali nastopiti v Ljubljani v Rokodelskem domu v lepi igri »Elizabeta« in so precizno igrali in dokazali, da je med njimi dokaj ro-jenih igralcev in igralk.

Serravallo vo
železnato Kina-Vino
Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzroča slast do jedi, okrepeča živce, zboljša kri in je re-konvalescentom in malo-krvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.
Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 7000 zdravniških priporočil.
J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Agente
za prodajo **garantovanih srečk in papirja trajne vrednosti** se išče proti visoki proviziji in na-gradi. Ponudbe naj se pošiljajo na: Administracijo „Nove Fortuna“ Budapest V, Börse, Postfach 78.

Zlate svetilje: Berlin, Pariz, Rim itd.
Najbolj. kosm. zobo-čistil. sred-stvo
Seydlin
Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

VAJENEC
poštenih staršev se sprejme v večjo trgo-vino na Dolenjskem.
Ponudbe je poslati pod „št. 100“ na upravništvo „Slovenca“

Kolesarjem v znanje!
Kdor si hoče ohraniti svoje kolo v dobrem stanju, za časa rabe pa se ogniti mnogim stroškom, da naj svoje kolo v zimski seziji skrbno pregleda, očisti ter shraniti v primerno tem-poriranem prostoru.
Vse to oskrbi proti mali odškodnini, primeren prostor pa da **brezplačno** na razpolago tvrdka
K. Camernik
specijalna trgovina s kolesi in posameznimi deli
Ljubljana, Dunajska c. 9.

Stavbišča na prodaj!
Se nekaj krasnih stavbnih parcel, v sre-dini mesta, na vogalu Kuhnove in dr. Va-lentin Zarnikove ulice.
Opozori se, da imajo stavbišča vsled suhega peščenega terena, solnčnate lege ter vremenskega zavetja najbolj ugodno stavbno lego.
Poizve se pri lastniku Kuhnova cesta št. 5.
3377

Najboljše štedilno voščilo za pode

Brezbarvno, rumeno in rujava za parkele ali polikane
tla priporoča o škaflijah po en, pol in četiri kg ali prosto

ADOLF HAUPTMANN

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in stek. kleja

Št. 38.608.

Vabilo.

3592 3

Ze mnogo let se oproščajo blagotvoritelji čestitanja ob novem letu in ob godovih s tem, da si jemljejo oprostne listke na korist mestnemu ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja se mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpečevanje oprostnih listkov drage volje prevzeli gospodje trgovci:

C. J. Haman na Mestnem trgu; Vaso Petričič, nasl. J. Samec na Mestnem trgu in Lav. Schwentner v Prešernovi ulici.

Vrhu tega bode v smislu ukrepa mestnega magistrata, raznašal mestni uradni sluga tudi letos oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je kakor doslej položiti **jedno krono** in na vpisani poli poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov.

Velikodušnosti niso stavljenе meje.

Pisnim pošiljatkam bodi pridejan tudi razločen naslov pošiljatelja.

Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 8. decembra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

lastnik prve največje slovenske svečarne
v Gorici
ulica sv. Antona št. 7.
Priporoča prečastiti duhovščini, slav. cerkvenim oskrbništvom in p. n. slavnemu občinstvu 3315
čebelno-voščene sveče, zvitke, kadilo, med itd. itd.
Kakovost izdelkov in nizke cene izključujejo vsako konkurenco.

Župni urad v Vavtvasi razpisuje službo organista in cerkvenika.

Plača letnih 800 K v gotovini, prosto stanovanje in poraba vrta. — Prednost imajo tisti, ki znajo voditi pevski zbor. Nastop ob novem letu. 3565 10

Zaloga vina

Josip Pertot, Barkovlje-Trst 404.

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najboljše sredstvo 2501

4 steklenice (5 kg) franko K 4.—
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Gričar & Mejač LJUBLJANA, Prešernova ul. 9

priporočata

3441

svojo velikansko zalogo

zimskih sukenj

v vseh velikostih in različne kakovosti po čudovito nizkih cenah.

Pripravno darilo za Miklavža in Božič!

V. letnik Slov. trgovsko društvo „Merkur“ v Ljubljani je izdalo 3518

Trgovski koledar za leto 1911.

Koledar je trgovcem in satrudnikom nepogrešno potreben.
Cena 1 K, po pošti 1 K 20 v.

Dobiva se pri društvu in vseh knjigarnah.

V. letnik

Trgovskega učenca

sprejme takoj JAKOB SEM, trgovec z mešanin blagom v Gornjemgradu, Stajersko. 3634 3

A. & E. Skabernè, Ljubljana Mestni trg 10
zaloga manufakturnega blaga

Največja izbira božičnih daril!

Znižane
cene!

3635

Veletrgovina specerijskega blaga in
deželnih pridelkov

ANTON KOLENC

CELJE

Graška cesta 22.
(v lastnih hišah).

Naznanja, da kupuje vsakovrstne deželne pridelke vsako množino po najvišjih dnevnih cenah, osobito suhe gobe, laneno seme, fižol, kumno, vsakovrstno žito, konoplje itd. ter sadje sveže in suho. Predivo v vsaki množini se kupi kakor tudi solnate vreče.

Priporočam se gospodom kolegom trgovcem za nakup vedno svežega specerijskega blaga in deželnih pridelkov, ker jamčim za pošteno in dobro postrežbo po najnižjih dnevnih cenah.

Gospodom duhovnikom priporočam vsakovrstne sveče, kadilo in olje za cerkve.

Slavnemu občinstvu zagotavljam točno in solidno postrežbo z vedno svežim blagom po najnižjih cenah. Nadalje premorem na cele vozove debel po 2-10, droben po 1-40 K 100 kg na dom postavljen v Celju, drugam po dogovoru.

Pisma naročila se z obratno pošto izvrše.

Ant. Bajec

cvetlični salon

Pod Trančo št. 2,

poleg čevljar. mostu

Izdelnje šopke, vence, trakove.

Velika zaloga nagrobnih ven-

cev. Zunanja naročila točno.

Cene zmerne.

3662 52-1

Krasne damske klobuke

kakor tudi za deklice in otroke

najnovejše mode v največji izbiri

po zelo ugodnih cenah priporoča

modni salon P. Magdič,

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

3012

Valični mlin v Domžalah

I. Bončar, Ljubljana

Centralna pisarna in skladišče: Vevova ul. 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti, otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.

Za Božič
znižane cene!

Anton Šarc

specijalna trgovina
perila.

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 5
nasproti glavne pošte.

2964 1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2-20, vezano K 3-20. — Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bralca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji lepoti vsebinski neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3-—, elegantno vezano K 4-—. — Že dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglašeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrego. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8-50, vezano K 10-80. — Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljivosti in obsežnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Anton Medved-ove.

I. del K 3-80, elegantno vezano K 5-—; — II. del K 4-—, elegantno vezano K 5-40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: Razporoka. Pavel Bourget. — Kalan. Roman. K 2-—, vezano K 3-—.
2. zvezek: Stejni kralj Lear. Ivan Turgenjev. Povest. Hiša ob Volgi. S. Stepnjak. — Josip Jurca. K 1-20, vezano K 2-20.
3. zvezek: Straža. Fran Virant. — Boleslav Prus. Povest. K 2-40, vezano K 3-40.
4. zvezek: Ponizani in razžaljeni. F. M. Dostojevski. — Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3-—, vezano K 4-20.
5. zvezek: Kobzar. Taras Sevcenko. — Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesniškim življenjepisom. K 2-40, vezano K 3-60.
6. zvezek: Moč Simone. Champol. — V. Levstik. Roman. K 1-90, vezano K 3-—.
7. zvezek: Hajdamaki. Taras Sevcenko. — Josip Abram. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamasčini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1-50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3-40, vez. K 4-50).
8. zvezek: Dolina krvi. (Glenanaar.) A. Sheehan. — Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4-20, vezano K 5-80.
- Kacijanar. Anton Medved. Tragedija v petih dejanjih. K 1-40, vezano K 2-40.
- Roma. Silvij Sardenko. Poezije. K 2-—, vez. K 3-20.
- Andrej Hofer. Ilirski junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K —80, deset izvodov K 5-—.
- Črna žena. Povest iz domače zgodovine. K 1-40, vezano K 2-—.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: Znamenje štirih. Conan Doyle. Londonska povest. K —60, skupaj vezan z II. zvez. K 1-80.
2. zvezek: Darovana. Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K —60, skupaj vezan s I. zvezkom K 1-80.
3. zvezek: Jernač-Zmagovač. Henrik Sienkiewicz. — Fran Virant. Povest. — Med plazovi. Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K —60, skupaj vezan s VI. zvezkom K 1-40.
4. zvezek: Malo življenje. Dr. Fran Detela. Povest. K 1-—, vezano K 1-90.
5. zvezek: Zadnji kmečka vojska. Avgust Senoa. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, vezano K 2-60.
6. zvezek: Gozdarjev sin. Fran S. Finžgar. Povest. K —20, skupno vezano s III. zvezkom K 1-40.
7. zvezek: Prihajač. Dr. Fran Detela. Povest K —90, vezano K 1-70.
- Splošno priljubljani ljudski pisatelji nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavnostjo ter nam predločuje ljudstvo resnično tako, kakršno je.
8. zvezek: Pasjeglavci. Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. — Kristusove legende. 1. Vodnjak modrih mož. — 2. Betlehemsko dete. — 3. Sveta noč. — 4. Beg v Egipt. — 5. V Nazaretu. — 6. V templju. — 7. Taščica. —

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2-20, vezano K 3-20.

Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.

9. zvezek: Alešovec. Kako sem se jaz likal. I. del. K 1-20, vezano K 2-—.

10. zvezek: Isto II. del. K 1-20, vezano K 2-—.

11. zvezek: Isto III. del. K 1-20, vezano K 2-—.

12. zvezek: Dolžan. Iz dnevnika malega poredneža. K 1-40, vezano K 2-30.

13. zvezek: Haggard. Dekle z biseri. K 2-—, vezano K 3-20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo. Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K —80.

Zadnji dnevi Jeruzalema. (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3-80, vezano K 5-40.

Za križ in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K —50, pet izvodov in več po K —35.

Posebno za mladeniška društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela.

Slovanska apostola. Sardenko. Zgodovinska igra. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-20.

Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-—.

Krek. Turški križ. (Igra v štirih dejanjih.) — Tri sestre. (Igra v treh dejanjih.) K 1-—, 10 izvodov K 8-—.

Vsebinska obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oster tako siljajno prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger; dosedaj 11 zv. po K —80.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odre ljudskega in diletantskega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vsebinska:

1. zvezek se začasno ne dobi.
2. zvezek: 1. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) — 2. Kmet-Herod ali gorje mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Župan sardamski ali Car in tesar. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) — 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K —80.
3. zvezek: 1. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) — 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) — 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K —80.
4. zvezek: 1. Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček. Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Vaški skopuh. Igrokaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava. Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 4. Zakleta

soba v gostilni pri „zlato goski“. Burka v enem dejanju. (6 ženskih vlog.) K —80.

5. in 6. zvezek: 1. Garcia Moreno. Zaloigra v petih dejanjih. (16 moških vlog.) — 2. Krčmar pri zvitem rogu. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 3. Kukavica modra ptica ali boj za doto. Veseloigra v štirih dejanjih. (8 ženskih vlog.) — 4. Sveta Cita. Slika iz njenega življenja v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) — 5. Pri gospodi. Zaloigra v dveh dejanjih. (5 ženskih vlog.) — 6. Črevljar. Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških vlog.) — 7. Kmet in fotograf. Komičen prizor. (3 moške vloge.) — 8. Kovačev študent. Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1-60.

7. in 8. zvezek: 1. Sinovo maščevanje ali spoštuj očeta. Igrokaz v treh dejanjih. (8 moških vlog.) — 2. Za letovišče. Burka enodejanska. (12 moških vlog in 2 otroka.) — 3. Občinski tepček. Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) — 4. Dve materi. Igrokaz s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) — 5. Nežka z Bleda. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) — 6. Najdena hči. Igra za ženske vloge v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) K 1-60.

9. zvezek: 1. Na Betlehemskih poljanah. Božična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) — 2. Kazen ne izostane. Igra v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) — 3. Očetova kletev. Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) — 4. Čašica kave. Veseloigra v enem dejanju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K —80.

10. zvezek: 1. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenje roparja. Igrokaz v treh dejanjih. (11 moških vlog.) — 2. Rdeči nosovi. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 3. Zdal gre sem, zdaj pa tja. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) — 4. Poštna skrivnost ali začarani pismo. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) — 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K —80.

11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepota. Igrokaz v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) — 2. Repoštev, duh v krkonoskih gorah ali vsega je enkrat konec. Čarobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) — 3. Prepirljiva sosedaa ali boljše je kratka sprava kot dolga pravda. Burka v enem dejanju. (4 moške vloge.) K —80.

12. zvezek: (Za moške vloge: Izgubljen sin. V ječi. Pastirci in kralji. — Za ženske vloge: Ljudmila. Planšarica.) K —80.

13. zvezek: (Za ženske vloge: Vestalka. Smrt Marije Davice. Marijin otrok.) K —80.

14. zvezek: (Za ženske vloge: Junaška deklica. Devica Orleanska. — Za moške vloge: Sv. Boštjan. — Za otroške vloge: Materin blagoslov.) K —80.

15. zvezek: (Za ženske vloge: Fabiola in Neža. — Za moške vloge: Turki pred Dunajem.) K —80.

Navedene igre so si vsled lahke uprizorljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

Use te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni „Ilirija“ v Kranju in I. Krajec nasl. v Novem mestu.

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.